

Klubbträff 2002-09-25 Robotmuséet i Arboga

Robotmuséet i Arboga?

Jodå, inte långt ifrån Arboga centrum tvärs över spåren i förhållande till den gamla stationen i Arboga ligger ett robotmuseum som en återspeglning av den tillverkning och det underhållsarbete man inom CVA ägnade åt bl a robotar för bekämpning av sjö-, luft- och markmål från flygplan, från fartyg och ifrån marken.

Det är alltid trevligt att träffa människor besjälade av sitt ämne.

Kjell-Åke Lindahl med ett förlutet just inom denna verksamhet och just pensionerade flygofficeren Antero Timofejeff (jodå, hans pappa var ryss) med flygerfarenhet av Lansens fram till JAS Gripen och av stridsledning från marken och utprovning av system tog hand om oss - en 6 man stark grupp från VMFK onsdagkväll 25 sept -02.

Det blev en helafoton med mycket teknik i samband med visning av robotar från den flygande bomben V1 som riktades mot London och fram till våra dagar, samt provskjutning av robotar från Viggen mot flygande mål samt demo av hur stridsledning går till.

Robotmuséet är frukten av att man inom CVA (Flygvapnets Centrala Verkstad i Arboga) vid firandet av sin 50-åriga verksamhet ville demonstrera objekt från olika delar av verksamheten i Arboga. När all festivitas var över önskade ledningen för CVA helt sonika bara skrota alla utställda föremål.

Men, Kjell-Åke var en av dem som redan då varmade för att få till en permanent utställning. Till dess att den saken kunde realiserats samlade man grejorna i en lada i väntan på att nu till sist få fram lokal och sponsorer som FVA, Saab.

Sex personer rustar muséets objekt och sköter visningar, första lördagen i varje månad 10-12 och 13-16 samt varje torsdag 9-12.

Muséet har tfn 0589-104 99 och upplysning kan även ges av Arboga turistbyrå 0589 - 871 51.

Under provskjutning 1943-44 från Penemünde hamnade sex V1-bomber utan stridsladdning i Skåne. Vrakdelarna rönt givetvis stort intresse inte bara av svenska robotexperter utan även av kollegor ifrån England. Efter viss byteshandel fick man i Sverige tillräcklig information för att kunna konstruera och tillverka egna robotar, först vid Saab och senare vid CVA.

I princip har man tillskansat sig ett ex av varje robottyp allt eftersom de fasats ur det svenska försvaret, vilket innebär att lokalen är fullproppad med olika robottyper, som med åren blivit allt mer sofistikerade vad gäller framdrivning, styrning och målsökning - det gäller ju t ex att kunna skilja på vän och fiende.

Robotmuséet i Arboga

Inom muséet bygger man just nu samman delar till en V1-bomb, som drevs fram av en pulsjet-motor. Den arbetar i princip så att bränsle med hög frekvens pressas in i en kammare och där antändes. När bränngaserna expanderar hindrar ett klaffsystem gasen att gå framåt utan en puff sker genom utloppsörret bakåt och driver motorn med sin bomb framåt.

I sentida robotar finns en mängd snillrika framdrivningssystem både med vätskor och krut som drivmedel.

V1-bomben hade inget system för att känna av var den befann sig. En propeller i framänden drev ett räkneverk, och efter inställt antal varv ströps bränsletillförseln till motorn och bomben störtade till marken. Träffsannolikheten var således låg, men V1:an var ju i stort en terrorbomb och inte ett vapen att träffa precisa mål med.

Med Sven-Eric vid spakarna i en Viggen kunde Antero som mycket erfaren pilot svara på alla våra frågor om hur flygning och avfyrning av robotar går till.

Till sist berättade Antero med hjälp av instrumentpaneler och simulerad radarbild hur stridsledningssystemet STRIL 60 fungerade.

Dessförinnan fick vi en adrenalinkick genom att i en robotskjutsimulator för Viggen fyra av och styra raketer mot en flyende fiende. Man har inte många sekunder på sig, och med den avsiktligt tröga joystick som ingick i simulatoren var det tveksamt om någon av oss egentligen lyckades träffa någon fiende.

Förutom våra guider och instruktörer får vi tacka Staffan Kjerrström som ursprungligen kom med idén om en utflykt till Arboga och Sven-Eric Hallin som ordnade så att vi verkligen fick göra ett besök.

Sven-Eric Hallin i A37 cockpit

Vid pennan

Bengt Alenfelt

Bakom kameran

Stellan Persson